KOSGEB - DÜNYA BANKASI - JICA
MİKRO ve KÜÇÜK İŞLETMELERE HIZLI DESTEK PROGRAMI

Amaç:

Mikro ve küçük işletmeler, finansmana erişimlerinin kısıtlı olması ve gelir azalışlarından çabuk etkilenmeleri nedeniyle **Covid-19 salgınına karşı hassas durumdadır**. Ekonomik aktivitelerin ülke geneline yayılmasında, teknolojik gelişmelerin tabandan itibaren içselleştirilmesinde, ana sanayi kuruluşlarının malzeme ve ara ürün ihtiyaçlarının yerli üretimle karşılanmasında, yereldeki işgücü potansiyelinin yerinde kullanılarak büyük şehirlere sağlıksız göçün önlenmesinde ve teknoloji tabanlı yenilikçi iş fikirlerinin hayata geçirilmesinde son derece önemli olan **mikro ve küçük işletmelerin salgının yıkıcı etkilerinden korunmaları gerekmektedir**.

Türkiye'nin ekonomi ve sanayi politikalarının temeli, katma değerli ve yüksek teknolojili imalat sanayi sektörlerinin liderlik edeceği ekonomik büyüme modeline dayalıdır. Bu genel strateji, imalat sektörünün en az hasarla krizin üstesinden gelmesiyle ilgili tedbirlerin alınmasını gerektirmektedir. Diğer taraftan; imalat sektöründe duran veya yavaşlayan üretim faaliyetlerinin salgın sonrasında eski durumuna döndürülmesi hizmet ve ticaret sektörlerinde olduğundan daha zor ve maliyetli olacaktır. İmalat sektörünün değer zincirindeki kritik pozisyonu da dikkate alınarak, **imalat sektörü** ile bunun tamamlayıcısı olan **bilgisayar programlama** ve **bilimsel Ar-Ge** sektörlerindeki **mikro ve küçük işletmelere yönelik işletme sermayesi formunda** destek tasarlanmıştır.

Destek programı; KOSGEB, Dünya Bankası ve Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı - JICA tarafından yürütülen proje kapsamında uygulanacaktır. Proje, **Dünya Bankası** ve **Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı - JICA** tarafından sağlanan toplam **600 Milyon Amerikan Doları** tutarında kredi ile finanse edilecektir.

Covid-19 salgınından etkilenen **imalat sektöründeki mikro ve küçük işletmeler** ile **2017 ve sonrasında kurulmuş imalat, bilgisayar programlama ve bilimsel Ar-Ge sektörlerindeki yenilikçi genç işletmelere** KOSGEB tarafından "**Mikro ve Küçük İşletmelere Hızlı Destek Programı**" kapsamında **sermaye desteği** sağlanacaktır. Desteğin amacı, öncelikli sektörlerdeki mikro ve küçük işletmelerin (**MKİ**'ler) salgın şartlarına rağmen **faaliyetlerini sürdürebilmelerini** ve **istihdamlarını salgın başlangıcındaki seviyede koruyabilmelerini** sağlamaktır.

Yöntem:

Asgari prosedürle, süratli ve güvenli bir yöntemle destek verilmesi gerektiğinden, diğer KOSGEB destek programlarından farklı ve yeni bir destek programı uygulanacaktır. Uygunluk kriterlerini karşılayan MKİ'ler, KOSGEB''in web tabanlı destek uygulama arayüzü olan KBS (E-devlet sistemi, Gelir İdaresi Başkanlığı, SGK, MERSİS – ESBİS ve diğer bazı veritabanlarıyla bağlantılı olan KOBİ Bilgi Sistemi) üzerinden başvuru yapabilecektir.

Diğer KOSGEB destek programından farklı olarak bu yeni programda kurul veya komite değerlendirme prosedürü olmayacaktır. Gelir İdaresi Başkanlığı ve SGK ağırlıklı resmi kayıtlara göre başvuru ve uygunluk kriterlerini karşıladığı belirlenen KOBİ'ler için başvuruyu takiben ödeme işlemleri başlatılacaktır. **Ödemeler 3 ay karşılığında 3 taksitte** yapılacaktır. **Her ödeme öncesinde**, resmi kayıtlardan (GİB, SGK) **işletmenin aktif olduğu** ve **istihdamını belirli bir seviyede muhafaza ediyor olduğu** kontrol edilecektir.

Destek programı iki bileşenden oluşacaktır:

Birinci bileşende; **imalat** sektöründeki **MKİ**'lere "**faizsiz geri ödemeli destek**" verilecektir.

İkinci bileşende; 2017 ve sonrasında kurulan ve **imalat, bilgisayar programlama ve bilimsel Ar-Ge** sektörlerinde faaliyet gösteren **genç yenilikçi MKİ**'lere "**faizsiz geri ödemeli destek**" verilecektir.

Başvuru kriterleri:

<u>Aşağıdaki MKİ'ler başvuru yapabilecektir:</u>

Ölçek kriteri:
Mikro ve küçük ölçekli işletmeler (MKİ'ler) başvurabilecektir.

Sektör kriteri:
Aşağıdaki sektörlerde faaliyet gösteren MKİ'ler ilgili bileşene başvurabilecektir:
- İmalat sektörü (NACE Rev 2 - Kısım C)
- Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler sektörü (NACE Rev 2 - Bölüm 62)
- Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri sektörü (NACE Rev 2 - Bölüm 72)

2019 yılında asgari gelir hacmine ulaşmış olma kriteri:
Covid-19'dan önce de aktif olduğu kabul edilen MKİ'ler başvuru yapabilecektir. 2019 yılında asgari 75.000 TL net satış hasılatı elde edilmiş olması, aktif işletme olmanın kanıtı sayılacaktır. Bu kriter 2017 ve sonrasında kurulan yenilikçi genç işletmelerde aranmayacaktır.

2020 yılında 2019 yılına göre gelir kaybına uğramış olma kriteri:
2020'de 2019'a kıyasla en az %25 oranında gelir kaybına uğrayan işletmeler pandemiden etkilenmiş olarak kabul edilecek ve başvuru yapabilecektir. Bu kriter 2017 ve sonrasında kurulan yenilikçi genç işletmelerde aranmayacaktır.
Not: 2020 yılı Ocak ayından Mayıs ayı sonuna, yani ilk normalleşme dönemine kadar geçen zamandaki toplam gelir, 2019'un aynı dönemindeki geliri ile mukayese edilerek her işletmenin gelir kaybı oranı hesaplanacaktır. Gelir kaybı oranının hesaplanmasında, işletmelerin Gelir İdaresi Başkanlığında kayıtlı 2020 ve 2019 yılları ilk 5 aylık KDV beyannameleri dikkate alınacaktır.
Not: Bu kriteri sağlamayan ancak Covid-19 salgını başlangıcından önceki yılda nakit akışı sorunu bulunan işletmelerden de başvuru alınacak ve bütçe artması durumunda bu işletmeler de destekten yararlandırılabilecektir. 2019 yılında bilanço usulü defter tutan işletmelerin Gelir İdaresi Başkanlığında kayıtlı bilanço bilgilerine göre nakit oranının 0,2'den küçük olması, 2019'da nakit akışı sorunu yaşadıklarının ve bundan dolayı 2020 yılında kanıtı sayılacaktır.

Aşağıdaki belirtilen işletmeler başvuruda bulunamayacaktır:
- Yasal limitlerin üzerinde vadesi geçmiş ve tecil / taksitlendirilmemiş vergi ya da sosyal güvenlik borcu olanlar bu desteğe başvuramayacaktır.
- Dünya Bankası tarafından kısıtlanan sektörlerdeki işletmeler bu desteğe başvuramayacaktır.
- Üç kamu bankasının Covid-19 pandemisi kapsamında ilan edilen "İşe Devam Kredisi"nden yararlanan işletmeler bu desteğe başvuramayacaktır.
- KOSGEB Girişimci Kredi Faiz Desteğinden yararlanan işletmeler bu desteğe başvuramayacaktır.

Destek türü ve miktarı:

Destek türü, "**teminatsız ve faizsiz geri ödemeli destek**" olacaktır.

Ödeme onayı, işletmenin 2020 Mart ayındaki SGK 4A'lı çalışan sayısını ödemeye esas ay (2021 Mart, Nisan, Mayıs) itibariyle muhafaza etmesi şartıyla verilecektir.

Ölçeğe göre geri ödemeli destek üst limitleri:
- Mikro işletmeler: 10.000 X 3 ay =**30. 000 TL***
- Küçük işletmeler: 25.000 X 3 ay= **75.000 TL***

*: Bu tutarlar üst limitleri göstermektedir. Ödeme tutarı, işletmenin ödemeye esas aydaki SGK 4A'lı çalışan sayısına ve destek kapsamındaki uygun giderler bakımından harcama beyanına göre değişecektir. Buna göre;
- Mikro işletmelerde; ödemeye esas ayda SGK 4 A'lı personeli olmayan işletmeye ilgili ay için 5.000 TL, 1 personeli olan işletmeye 8.500 TL, 2 ve üzeri personeli olan işletmeye 10.000 TL aylık destek hesaplanacak, uygun giderler bakımından ilgili aydaki harcaması düşük olan işletmeye o aydaki harcama beyanı tutarında destek ödenecektir.
- Küçük işletmelerde; ödemeye esas ayda SGK 4 A'lı personeli olmayan işletmeye ilgili ay için 5.000 TL, 1 personeli olan işletmeye 8.500 TL, 2 veya 3 personeli olan işletmeye 10.000 TL, 4 ve üzeri personeli olan işletmeye 25.000 TL aylık destek hesaplanacak, uygun giderler bakımından ilgili aydaki harcaması düşük olan işletmeye o aydaki harcama beyanı tutarında destek ödenecektir.

• Bileşen 2 kapsamında yenilikçi genç MKİ'lere 2021 yılında gerçekleşen veya gerçekleşmesi öngörülen teknolojik faaliyetleri için **25.000 TL**'ye kadar ilave destek verilecektir. 2017 ve sonrasında kurulmuş olup aşağıdaki şartları sağlayan MKİ'ler "yenilikçi genç MKİ" sayılacaktır:

- TEKMER / teknopark işletmeleri
- Kamu kurumları tarafından desteklenen ArGe projesi başarı ile tamamlanmış veya projesinin süresi devam etmekte olan işletmeler
- 2017 ve sonrasında patent belgesi almış olan işletmeler.
- 2017 ve sonrasında TÜR deneyim belgesi almış olan işletmeler.

Destek uygulama süreci:

Başvuru kriterlerini karşılayan mikro ve küçük işletmeler www.kosgeb.gov.tr adresindeki "E-Hizmetler" menüsünden "Mikro ve Küçük İşletmelere Hızlı Destek Programı Başvurusu" alt menüsünü seçerek online başvuru yapabilecektir. KOSGEB Veritabanına kayıtlı olmayan veya KOBİ Bilgi Beyannamesi güncel olmayan işletmeler, önce kayıt ve güncelleme işlemini yapmalıdır.

Kısa sürede tamamlanacak değerlendirme ve onay işlemlerinden sonra destek ödemeleri başlatılacaktır. Ödemeler 3 aylık dönemde 3 taksitte yapılacaktır. Her ödeme öncesinde, resmi kayıtlardan (GİB, SGK) işletmenin aktif olduğu ve istihdamını 2020 Mart ayındaki seviyede muhafaza ediyor olduğu kontrol edilecektir.

Ödeme aşamasında yasal limitlerin üzerinde vadesi geçmiş ve tecil / taksitlendirilmemiş vergi ve sosyal güvenlik borcu olanlara destek ödenmeyecektir.

Başvuru takvimi:

İşlem adımı	**Tarih aralığı**
İşletme başvurusu:	**3 – 21 Mayıs 2021 saat 23:59** (19 gün)
KOSGEB ilk kontrol süreci:	24 – 31 Mayıs 2021 (6 iş günü)
Varsa bildirilen eksik ve hataların işletme tarafından giderilmesi süreci:	1 – 4 Haziran 2021 saat 23:59 (4 iş günü)
KOSGEB son kontrol süreci:	7 – 10 Haziran 2021 (4 iş günü)
Başvuruların öncelik sırasına göre sıralanması ve bütçe kapsamında desteklenebilecek işletmelerin belirlenmesi:	11 – 16 Haziran 2021 (4 iş günü)
Sonucun bildirilmesi (planlanan):	17 Haziran 2021

*: KOSGEB başvuru takvimini güncelleme ve web sayfasında ilan etme hakkını saklı tutar.

Online başvuru dışında KOSGEB'e belge teslim edilmeyecektir. Başvuru sistemine aşağıdaki belgelerin taranarak yüklenmesi gerekmektedir:

- Varsa; yasal sınırların üzerindeki vergi – SGK borcunun tecil ya da taksitlendirildiğini gösteren belge
- SGK'ya tescili olmayan şahıs işletmeleri için; işyerinin SGK'ya tescilli olmadığına ve şahıs olarak SGK'ya borcun bulunmadığına dair belge
- Sadece ikinci bileşene yapılan başvurularda; işletmenin yenilikçi genç işletme kriterlerinden en az birini sağladığını gösteren belge (KBS'de kayıtlı projelere ilişkin alan otomatik doldurulmuşsa, belge eklenmesi zorunlu değildir)

Desteğin işletmeler tarafından geri ödenmesi süreci (5 yıl vade)

Kullanılan destek MKİ'ler tarafından 3 yılı ödemesiz dönemi takip eden 4'er aylık dönemlerde 6 eşit taksitte (toplam 5 yıl vade) geri ödenecektir.